

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 25.10.2019
COM(2019) 494 final

2019/0241 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsioon alalise komitee 39. koosolekul seoses kõnealuse konventsiooni II ja III liite muudatustega

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks seisukoht, mis võetakse liidu nimel Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsiooni alalise komitee 39. aastakoosolekul 3.–6. detsembril 2019. aastal Prantsusmaal Strasbourgis seoses konventsiooni II ja III liite kaht muudatust käsitleva otsuse kavandatava vastuvõtmisega alalises komitees.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsioon

Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) eesmärk on kaitsta Euroopa floorat ja faunat ning nende looduslikke kasvu- ja elupaiku eelkõige selliste liikide puhul, kelle kaitsmine nõuab mitme riigi koostööd. See on valitsustevaheline lepe, mis sõlmiti Euroopa Nõukogu egiidi all. Konventsioon jõustus 1. juunil 1982.

Euroopa Liit on kõnealuse konventsiooni osaline alates 1. septembrist 1982¹. Praeguseks on konventsioonil 51 osalist, sealhulgas kõik ELi liikmesriigid.

2.2. Alaline komitee

Alaline komitee on konventsiooni otsustusorgan, kelle pädevuses on hinnata liikide kaitsestaatust ning vaadata selle alusel läbi nende liikide kuulumine konventsiooni liidetes esitatud loeteludesse. Komitee ülesanded on loetletud konventsiooni artiklites 13–15. Komitee kohtub vähemalt korra kahe aasta tagant ja alati, kui konventsiooniosaliste enamus seda nõuab. Alalisel komiteel on tavaks kohtuda igal aastal.

Konventsiooni artikli 17 kohaselt tuleb konventsiooni liidete muutmist käsitlevad otsused teha kahe kolmandiku konventsiooniosaliste häälteenamusega.

2.3. Alalise komitee kavandatud õigusakt

3.–6. detsembril 2019 Prantsusmaal Strasbourgis peetaval konventsiooni alalise komitee 39. aastakoosolekul peaks vastu võetama otsus konventsiooni II ja III liite kahe muudatuse kohta (edaspidi „kavandatav akt“).

Kavandatava akti eesmärk on muuta konventsiooni II ja III liidet, nagu on ette nähtud konventsiooni artikliga 17.

Vastavalt konventsiooni artiklile 17 jõustub kavandatav akt kõigi konventsiooniosaliste jaoks kolm kuud pärast selle vastuvõtmist alalises komitees, välja arvatud juhul, kui üks kolmandik konventsiooniosalistest on esitanud vastuväited. Muudatused jõustuvad nende konventsiooniosaliste suhtes, kes ei ole vastuväiteid esitanud.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Norra esitas ettepaneku viia valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*) II liitest (rangelt kaitstavad loomaliigid) üle III liitesse (kaitstavad loomaliigid – reguleerimine on võimalik). Ettepanekut põhjendatakse sellega, et valgepõsk-lagle populatsiooni suurus on alates 1980. aastatest kuni 2010. aastani enam kui kümnekordistunud (112 000-lt 1 319 000-le), tulenevalt muu hulgas

¹ Nõukogu 3. detsembri 1981. aasta otsus 82/72/EMÜ Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsiooni sõlmimise kohta (EÜT L 38, 10.2.1982, lk 1).

põllumajanduse intensiivistamisest, mille tulemusel on muutunud kättesaadavaks suurtes kogustes sööta². Seepärast ei ole kõnealust liiki enam vaja kogu levikupiirkonnas rangelt kaitsta.

Alalise komitee kavandatava otsuse reguleerimise puudutab valdkonda, mis Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 3 lõike 2 alusel kuulub ELi ainuvälispädevusse, kuna see kuulub valdkonda, mis on ühiseeskirjadega (nt linnudirektiiv) juba suures osas hõlmatud. Seepärast peab nõukogu tegema otsuse, millega kehtestatakse seisukohad, mis tuleb liidu nimel alalise komitee 39. koosolekul kavandatud õigusakti kohta vastu võtta.

Käesolev ettepanek ei ole kooskõlas linnudirektiivi alusel valgepõsk-lagle suhtes kehtiva õigusliku kaitsestaatusega, kuna ta ei ole loetletud kõnealuse direktiivi II lisas (jahitavad liigid). Liik on loetletud linnudirektiivi I lisas (nõutakse erikaitsealade määramist).

Valgepõsk-laglet käsitlev üksikute liikide majandamise kava projekt võeti vastu Aafrika ja Euraasia rändveelindude kaitse kokkuleppe (AEWA lepe) osaliste seitsmendal koosolekul detsembris 2018, et tegeleda populatsiooni väga kiire kasvuga, eelkõige liigi arvukusest tulenevate probleemidega (põllumajanduskahju ja lennuohutusriskid). Kava on raamistik otsustusprotsessi hõlbustamiseks levikupiirkonna riikides seoses erandite kohaldamisega, sealhulgas selleks, et korrapäraselt hinnata erandite kumulatiivset mõju, jälgida populatsiooni olukorda ning hinnata põllumajanduskahju ja lennuohutusriske. See peaks lihtsustama teabe jagamist ja erandmeetmete kooskõlastamist levikupiirkonna riikide vahel, et suurendada nende tõhusust ja vältida soovimatuid tagajärgi linnuliigi lennuteedel.

Liit peaks toetama Norra muudatusettepanekut, et tegeleda kõnealuse liigi populatsiooni väga kiire kasvuga, eelkõige liigi arvukusest tulenevate probleemidega (põllumajanduskahju ja lennuohutusriskid), nii et ELi mittekuuluvad konventsiooniosalised saaksid kohaldada populatsiooni majandamise meetmeid, sealhulgas vajaduse korral kõnealust liiki küttida. Kuid kuna linnudirektiivi lisade muutmine ei ole praegu kavas ega võimalik konventsiooniga nõutud lühikese aja (90 päeva) jooksul, peab liit märkima, et seni kohaldatakse rangemaid kaitsemeetmeid, nagu on ette nähtud konventsiooni artikliga 12.

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 218 lõike 9 kohaselt võetakse vastu otsused, millega kehtestatakse „lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku“.

Mõiste „õigusliku toimega aktid“ hõlmab akte, millel on õiguslik toime asjaomase organi suhtes kehtiva rahvusvahelise õiguse normide alusel. Siia hulka kuuluvad ka sellised

² *International Single Species Management Plan for the Barnacle Goose*, AEWA Technical Series No. 70, detsember 2018, www.unep-awea.org/sites/default/files/publication/ts70_issmp_barnacle%20goose_complete.pdf, lk 13.

õiguslikud vahendid, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid „võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu“³.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Alaline komitee on konventsiooniga loodud organ.

Otsus, mille alaline komitee peab vastu võtma, on õigusliku toimega akt. Kavandatav akt on rahvusvahelise õiguse alusel siduv kooskõlas konventsiooni artikliga 6.

Kavandatava aktiga ei täiendata ega muudeta konventsiooni institutsioonilist raamistikku.

Seega on esildatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohase otsuse materiaaloõiguslik alus sõltub eelkõige kavandatava akti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kavandatava aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks, samas kui teine on üksnes kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaaloõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatava akti eesmärk ja sisu on seotud keskkonnaga.

Seepärast on esildatud otsuse materiaaloõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1.

4.3. Järeldus

Esildatud otsuse õiguslik alus peaks olema ELi toimimise lepingu artikli 192 lõige 1 koostoimes ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 9.

5. KAVANDATAVA AKTI AVALDAMINE

Kuna alalise komitee aktiga muudetakse konventsiooni II ja III liidet, on asjakohane see pärast vastuvõtmist avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*.

³ Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa vs. nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

seisukoha kohta, mis võetakse Euroopa Liidu nimel Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsioon alalise komitee 39. koosolekul seoses kõnealuse konventsiooni II ja III liite muudatustega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit sõlmis Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsiooni (edaspidi „konventsioon“) nõukogu otsuse 82/72/EMÜ⁴ alusel ja see jõustus 1. septembril 1982.
- (2) Konventsiooni artikli 17 kohaselt võib alaline komitee vastu võtta konventsiooni liidete muudatusi.
- (3) Alaline komitee peab 3.–6. detsembrini 2019 toimuval 39. koosolekul vastu võtma otsuse konventsiooni II ja III liite kavandatud muudatuste kohta.
- (4) On asjakohane määrata kindlaks Euroopa Liidu nimel alalises komitees võetav seisukoht, kuna kõnealune otsus on liidule siduv.
- (5) Norra esitas ettepaneku kanda valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*) konventsiooni II liitest III liitesse.
- (6) Pidades silmas, et selle liigi populatsioon kasvab väga kiiresti, peaks liit seda ettepanekut toetama. Samas ei ole ettepanek kooskõlas valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*) praeguse kaitsestaatustega vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2009/147/EÜ⁵. Kuna direktiivi 2009/147/EÜ ei kavatseta muuta ja seda ei ole võimalik teha konventsioonis sätestatud kolmekuulise tähtaja jooksul pärast alalise komitee otsuse vastuvõtmist, peab liit seni kohaldama rangemaid kaitsemeetmeid, nagu on ette nähtud konventsiooni artikliga 12,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa floora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse konventsiooni alalise komitee 39. koosolekul Euroopa Liidu nimel võetav seisukoht on toetada ettepanekut kanda valgepõsk-lagle (*Branta leucopsis*) konventsiooni II liitest III liitesse ja anda

⁴ EÜT L 38, 10.2.1982, lk 1.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2009. aasta direktiiv 2009/147/EÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (ELT L 20, 26.1.2010, lk 7).

konventsiooniosalistele teada, et seni kavatseb liit kohaldada selle liigi suhtes rangemaid kaitsemeetmeid, nagu on ette nähtud konventsiooni artikliga 12.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*